Devi Bal දේව් බාලි Devi Ball දේවී බාලි

පොළඹ දව හැකුද්ද වියාධ ගලිනා ඉදිනිදා අතුර යන් මෙන් මිනි - Colombo Devi Banka Vidyalaya Colombo Devi Banka Vidyalaya – Colombo කොළයි දේ DEWIBALIKA මේ VIII VALA YA — EGOLOMBO Devi Balika Vidyalaya වල් බාලිකා විද්යාලය - කොළගි දේවී බාලිකා – Colombo Devi Balika Vidyalaya – කොළගි දේවී හිලිකා විද්යාලය - කොළගි දේවීම හිලිකා - කොළගි දේව – Colombo Devi Balika Vidyalay മാര്യമായ വാര്യമായ 1/idyalaya – Colombo Devi Balika Vidyalaya Devi Balika පොළඹ දේවී බාලිකා විදහලය - කොළඹ දේවී බාලිකාවිදහලය - කොළඹ දේවී බාලිකා විදහලය - කොළඹ දේවී බාලිකා 2- Colombo Devi Balika Vidyalaya - Colombo විවේ Balika Vidyalaya - Colombo Devi Balika Vidyalaya Devi Balika Devi Balika Vidyalaya - Colombo Devi Balika Vidyalaya - Colombo Devi Balika Vidyalaya - Colombo Devi Balika Vidyalaya Devi Balika Vidyalaya - Colombo Devi Balika Vidyalaya Devi Balika Organi Balika Vidyalaya - Colombo Devi Balika Vidyalaya - Colombo Devi Balika Vidyalaya - Colombo Devi Balika Vidyalaya Devi Balika Organi Balika Vidyalaya - Colombo Devi Balika Vidyalaya - Colombo

පුශ්න 5 කට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

B කොටස

- 11) a) $\mathbf{g}(x) = x^2 + 3kx + 2k 4 \quad k \in \mathbb{R}$ $\odot \mathbb{D}$.
  - ${f i}$) ${f g}({f x})=0$ හි තාත්වික පුභින්න මූල පවතින බව පෙන්වන්න.
  - ii) g(x)=0 හි මූල දෙකම සෘණ වන පරිදි k ට ගත හැකි අගය පරාසය සොයන්න.
  - iii) g(x) = 0 හි මූල දෙකම ධන විය නොහැකි බව පෙන්වන්න.
  - iv) g(x)=0 සමීකරණයේ මූල lpha හා eta නම් (lpha-k) හා (eta-k) මූල වශයෙන් ඇති වර්ග සමීකරණය සොයා, <u>ඒනයින්</u> $\frac{1}{\alpha-k}$ හා $\frac{1}{\beta-k}$ මූල වන සමීකරණය අපෝහනය කරන්න.
  - P(X) බහුපදය (x-2) න් බෙදූ විට ශේෂය 3 ද, (x-3) න්බෙදූවිට ශේෂය 4 ද වේ. P(X)බහුපදය (x-3)(x-2) න් බෙදූ විට ශේෂය ax+b ආකාර වේ. $P(X) = (x - 3)(x - 2) \emptyset(x) + ax + b$ ලෙස ලිවිය හැකි නම්, a හා b සොයන්න.
    - P(X) යනු 3 වන මානුයේ බහුපදයක්ද, x^3 සංගුණකය 1 නම් ද, (x+1) යනු P(X) හි සාධකයක් ද නම් $\mathbb{P}(X)$ සොයන්න.
- 12) a) පුශ්න පතුයක් පුශ්න 9කින් සමන්විත වේ. විභාග අපේක්ෂකයකු ඉන් පුශ්න 7ක් තෝරා ගෙන පිළිතුරු සැපයිය යුතුයි. පහත දක්වෙන අවශාතා සපුරාලන පරිදි පුශ්න 7ක් තෝරාගත හැකි ආකාර ගණන සොයන්න.
  - ඕනෑම පුශ්න 7ක් i)
  - මූල් පුශ්න 3 ඇතුළුව පුශ්න 7ක් ii)
  - මුල් පුශ්න 4න් අඩු වශයෙන් පුශ්න 3ක් තෝරාගෙන පුශ්න 7ක් පිළිතුරු සැපයිය ආකාර iii) ගුණුන සොයන්න.

මිනිසුන් 10 හා ගැහැණුන් 8ක් රාතිු භෝජන සංගුහයකට සහභාගී වේ. භෝජන සංගුහයට පෙරහැරක් මෙන් සෑදී එක් එක් මිනිසා ගැහැණියක් හා එක්ව යයි. ඉතිරිවන මිනිසුන් දෙදෙනා පෙරහැරේ අවසානයට එක්ව යති. මෙය කී ආකාරයකට සිදුකළ හැකිද?

b)
$$Ur = \frac{2r+3}{r^2(r+3)^2}$$
  $r \in Z^+$ ලෙස ගනිමු.

f(r) - f(r+3) = Ur වන සේ f(r) ශිුතයක් සොයන්න.

$$\sum_{r=1}^n U_r = f(1) + f(2) + f(3) - \{f(n+1) + f(n+2) + f(n+3) \ \ \text{බව ලපත්වන්න}.$$

$$\sum_{r=1}^{n} U_{r} = \frac{49}{108} - \frac{1}{3} \left\{ \frac{1}{(n+1)^{2}} + \frac{1}{(n+2)^{2}} + \frac{1}{(n+3)^{2}} \right\}$$
 බව අපෝහනය කරන්න.

 $\sum_{r=1}^n U_r$ අනන්ත පද ශුේණියක අභිසාරි බව පෙන්වා එහි පද අනන්තයේ ඓකාාය සොයන්න.

13) a)
$$A = \begin{bmatrix} 2 & b & 0 \\ b+1 & 3 & 1 \end{bmatrix}$$
  $B = \begin{bmatrix} 1 & 0 & b \\ 2 & 1 & 0 \end{bmatrix}$ සහ $C = \begin{bmatrix} 00 & 2b+1 \\ 4+b & 2b+3 \end{bmatrix}$ යයි ගනිමු.

මෙහි b ∈ R

 $\mathrm{BA}^{\mathrm{T}} - 2\mathrm{I} = \mathrm{C}$ බව පෙන්වන්න. මෙහි I යනු ඝනය 2 ක වූ ඒකක නාහසයකි. $\mathrm{C}^{-\mathrm{I}}$ පැවතීම සඳහා b ට ගත හැකි අගය කුලකය ලියා දක්වන්න.

b = 0 විට,

- i) C^{-1} ලියා දක්වන්න.
- ii) CPC = 4CBA ^{T} 16I වන පරිදි P නාහසය ලියා දක්වන්න.
- b) i) $x^3-1=0$ සමීකරණයේ එක් අතාත්වික මූලයක් ω වේ. අනෙක් අතාත්වික මූලය ω^2 බව පෙන්වන්න. එමගින් $\omega^2+\omega+1=0$ හා

$$(1+\omega)(1+\omega^2)(1+\omega^4)(1+\omega^8)(1+\omega^{16})(1+\omega^{32})=1$$
 බව පෙන්වන්න

ii)
$$|Z - \omega|^2 = |z|^2 - 2 \operatorname{Rez} \overline{\omega} + |\omega|^2$$
 බව පෙන්වන්න.

$$iii)$$
  $z_1 = -1 + i$ හා $z_2 = 1 - \sqrt{3}$ i නම්, z_1 හා z_2 යන සංකීර්ණ සංඛාන $r\left(\cos\theta + i\sin\theta\right)$ ආකාරයට පුකාශ කරන්න.
මෙහි $r > 0$ හා $-\pi < \theta < \pi$ වේ.

එනයින් $\mathbf{z}_1^{\mathbf{m}}\mathbf{z}_2^{\mathbf{n}} = 128$ වන පරිදි $\mathbf{n}$ සඳහා අගය, 'ද මුවාවර් පුමේයය' භාවිතයෙන් ලබා ගන්න.

14) a)
$$x \neq -2$$
 සඳහා $f(x) = \frac{(x-1)(3x+1)}{(x+2)^2}$ වේ. $f(x)$ හි වපුත්පන්නය $f'(x)$ යන්න $x \neq -2$ සඳහා

$$f'(x) = \frac{2(7x-1)}{(x+2)^3}$$
 මගින් දෙනු ලබන බව පෙන්වන්න.

<u>එනයින්</u> f(x) හි වැඩිවන පුාන්තරය හා f(x) අඩුවන පුාන්තරය සොයන්න.

 $\mathrm{f}(\mathrm{x})$ හි හැරුම් ලක්ෂායේ ඛණ්ඩාංක ද සොයන්න.

$$x \neq -2$$
 සඳහා $f''(x) = \frac{2(17-13x)}{(x+2)^4}$ බව දී ඇත. ස්පර්ශොන්මුඛ, හැරුම් ලක්ෂා දක්වමින් $y = f(x)$ පුස්තාරයේ දල සටහනක් අඳින්න.

- b) මූදුණාලයක එක් පිටුවක් මුදුණය කිරීමේදී එම පිටුවේ ඉහල, පහල සහ දකුණු පසින් ඒකක 1/2 බැගින්ද, වම් පසින් ඒකක 1 ක් ද මායිම තබයි. මුලු පිටුවේ වර්ගඵලය වර්ග ඒකක 96 කි. මුදුිත වර්ගඵලය උපරිම විට පිටුවේ දිග සහ පළල සොයන්න.
- $(15) \ a) \int \frac{1}{1-x^4} \ dx$ භින්න භාග මගින් අනුකලනය කරන්න.
  - b) $t = \sin \theta \cos \theta$ ආදේශ කිරීමෙන්

$$\sin \theta + \cos \theta$$
 අගයන්න. $\sin \theta + \cos \theta$ අගයන්න. $\cos \theta = \cos \theta$

c) කොටස් වශයෙන් අනුකලනය කිරීමෙන් $\int e^{-2x} \sin 3x \ dx$ අගයන්න.

$$d) \quad \int\limits_0^a f(x) dx = \int\limits_0^a f(a-x) dx \quad \text{බව ලපත්වා එනයින්} \quad \int\limits_0^\pi \frac{x \tan x dx}{\sec x + \tan x} = \frac{\pi}{2} \ (\pi - 2) \ \text{බව ලපත්වත්න}.$$

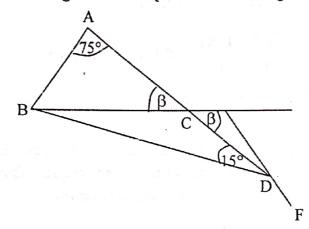
 $I(x_1,y_1)$ හා $I(x_2,y_2)$ ලක්ෂ $x_1 + x_2 + x_3 + x_4 + x_4 + x_5 = 0$ රේඛාවෙහි එකම පැත්තේ හෝ විරුද්ධ පැතිවල පිහිටන්නේ

 (lx_1+my_1+n) $(lx_2+my_2+n) \gtrsim 0$ වීම අනුව බව පෙන්වන්න. x+y+2=0 හා x-7y-6=0 රේඛා දෙක අතර සුළු කෝණ සමච්ඡේදකයේ සමීකරණය සොයා (3,1) ලක්ෂා රේඛා දෙක අතර මහා කෝණ තුළ පිහිටන බව පෙන්වන්න.

II. y = mx රේඛාව මගින් $x^2 + y^2 + 2$ g x + 2fy + C = 0 වෘත්තය ස්පර්ශ වෙයි නම්, $(g + mf)^2 = C (1 + m^2) \, \text{බව සාධනය කරන්න.}$ $x^2 + y^2 - 6x - 3y + 9 = 0 \,$ වෘත්තයට මූල ලක්ෂායේ සිට ඇඳි ස්පර්ශක වල සමීකරණ සොයා ස්පර්ශ ලක්ෂාවල බණ්ඩාංක සොයන්න.

17) a) $\sin{(A-B)}$ සමීකරණය ලියා දක්වන්න. එනයින්

- i) cos 75° හි අගය සොයන්න.
- ii) $\sin 75^{\circ} = (2 + \sqrt{3}) \cos 75^{\circ}$ බව පෙන්වන්න.
- b) සුපුරුදු අංකනයෙන් ABC තිුකෝණය සඳහා සයින් නීතිය පුකාශ කරන්න.

රූපයේ දක්වා ඇති ABC තිකෝණයේ $B\hat{A}C=75^\circ$ හා $A\hat{C}B=\beta$ හා BCD තිකෝණයේ $B\hat{D}C=15^\circ$ වේ. AC=CD වන අතර 2AB=BD වේ.

සුදුසු තිකෝණ සඳහා සයින් නීතිය භාවිතයෙන් $\sin{(75+\beta)}=2\sin{(\beta-15^\circ)}$ බව පෙන්වන්න. එනයින් $\cot{\beta}=\frac{2\sin{75^\circ}-\cos{75^\circ}}{\sin{75^\circ}+2\cos{75^\circ}}$ බව පෙන්වන්න.

ඉහත (a) ii භාවිතයෙන් $tan\beta=rac{4+\sqrt{3}}{3+2\sqrt{3}}$ බව පෙන්වන්න.

c) $y = 81^{\sin^2 x}$ නම්, $81^{\sin^2 x} + 81^{\cos^2 x} = 30$, $0 \le x \le \pi$ පරාසය තුල විසඳන්න.

කොළඹ දේවි බාලිකා විදාහලය - කොළඹ දේවි බාලිකා විදහලය - කොළඹ දේවි බාලිකා විදහලය - කොළඹ දේවි බාලිකා කොළඹ දෙව බාලකා පදහාලය දෙන්ව කිරීම සිටු ලියා සිට සිටු ලියා සිට සිටු ලියා සි – Colombo Devi Balika Vidyalaya – Colombo Devi Balika Vidyalaya – Colombo Devi Balika Vidyalaya Devi Balika Colombo Devi Balika Vidyalaya Devi Balika Colombo Devi Balika Vidyalaya Devi Balika Colombo Devi Balika Vidyalaya – Colombo Devi Balika Vidyalaya Devi Balika Vidyalaya – Colombo Devi Balika Vidyalaya – Colombo Devi Balika Vidyalaya Devi Balika Vidyalaya – Colombo Devi Balika Vidyalaya Devi Balika Vidyalaya – Colombo Devi Balika Vidyalaya Devi Balika V – Colombo Devi Balika Vidy மூது இது இருக்கு இது இருக்கு V292 Iya – Colombo Devi Balika Vidyalaya Devi Balika කාළඹ දේවී බාලිකා විදහලය - කොළඹ දේවී බාලිකා

පුශ්න 5 කට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

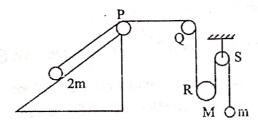
B කොටස

- නොසැලකිය හැකි දිගකින් යුත් මෝටර් රථයක් හා x දිගැති දුම්රියක් එකිනෙකට ආසන්නව 11) a) සමාන්තර සරල රේඛීය මාර්ග දෙකක පිළිවෙලින් $\frac{2u^2}{u}$ හා $\frac{3u^2}{u}$ ත්වරණවලින් චලිත වේ. t=0දී දුම්රියේ පසුපස කෙළවර, මෝටර් රථය හමුවන අතර එවිට දුම්රියේ හා මෝටර් රථයේ වේග පිළිවෙලින් $2 {f u}$ හා ${f u}$ බැගින් වේ. දුම්රිය ${f t}={f t}_1$ වනවිට තම උපරිම පුවේගය වන $4 {f u}$ නේ, මෝටර් රිය $t=t_2$ වනවිට තම උපරිම වේගය වන 6u ද ලබාගනී. උපරිම වේග ලබාගත් පසු එම උපරිම වේගවලින් ඉදිරියට ගමන් කරයි. දුම්රියේ හා මෝටර් රථයේ චලිත සඳහා පුවේග -කාල පුස්තාර එකම සටහනක ඇඳ
  - i) $t_1: t_2 = 4:5$ බව පෙන්වන්න.
  - ii) $t=t_1$ වනවිට මෝටර් රියත්, දුම්රියේ පසුකෙළවරත් යලි හමුවන බව පෙන්වන්න.
  - iii) $t=t_3$ (> t_2) වනවිට මෝටර් රථයත්, දුම්රියේ ඉදිරි කෙළවරත් හමුවේ නම් $t_3=\frac{21X}{\Omega}$ බව පෙන්වන්න. මෙම මොහොත වන විට මෝටර් රථය ගමන් කර ඇති දුර කොපමණ ද?
  - m P නම් නැවක් $m u~kmh^{-1}$ පුවේගයෙන් නැගෙනහිර දිශාවට ගමන් කරයි. එක්තරා මොහොතක m Pසිට a km දුරක් නැගෙනහිරින් පිහිටි Q නැව $\frac{u}{2}$ kmh $^{-1}$ පුවේගයෙන් උතුරින් 30° ක් ~~දකුණු~~ දෙසටු ගමන් කරයි.
    - i) 🛕 ට සාපේක්ෂව 🗗 හි පුවේගයේ විශාලත්වය හා දිශාව සොයන්න.
    - ii) නැව් 2 අතර කෙටීම දුර සොයන්න.
    - iii) P හි තුවක්කුවකින් $\frac{5a}{6}$ km දුරකට වෙඩි තැබිය හැකි නම් Q නැව පැය $\frac{8\sqrt{3}a}{0_{11}}$ කාලයක් අනතුරට පෙන්වන්න.

12) a) තිරසට 30° ක් ආනත සුමට අචල තලයක් මත ඇති ස්කන්ධය 2m වූ අංශුවක් සැහැල්ලු අවිතනා තන්තුවක එක් කෙළවරකට ගැටගසා එම තන්තුවේ අනෙක් කෙළවර ආනත තලයේ අවිතනා තන්තුවක එක් කෙළවරකට ගැටගසා එම තන්තුවේ අනෙක් කෙළවර ආනත තලයේ ඉහළම ලන්ණයේ වූ P අචල සුමට කප්පියක් මතින් ද ගොස් P හා එම මට්ටමේ ඇති Q සුමට අචල කප්පියක් මතින් ද ගොස් Q ට සිරස්ව පහළින් ඇති ස්කන්ධය M වූ R සුමට සචල කප්පියක් යටින් ගොස් Q මට්ටමට පහළින් ඇති S සුමට අචල කප්පියක් උඩින් ගමන් කර ස්කන්ධය m වූ අංශුවක් දරයි. QR = 2RS වන පරිදිය.

පද්ධතිය සීරුවෙන් මුදාහළ විට t කාලයකට පසුව එක් එක් අංශුවේ ත්වරණය සෙවීමට පුමාණවත් සමීකරණ ලියන්න.

තන්තුවේ ආතතිය සෙවීමට පුමාණවත් සමීකරණ ලියන්න.

- b) ස්කන්ධය 2m වූ P අංශුවක් a දිගැති සැහැල්ලු අවිතනා තත්තුවකට අමුණා ඇත. තත්තුවේ අනෙක් කෙළවර O අවල ලක්ෂායකට අමුණා ඇත. O හරහා සිරස් සුමට කම්බියක් දිගේ චලනය වන ස්කන්ධය 3m වූ Q මුදුවක් ද තවත් සැහැල්ලු අවිතනා a දිගැති තන්තුවකින් අමුණා එම තත්තුවේ අනෙක් කෙළවර P අංශුවට ගැට ගසා තිබේ. P අංශුව OP යටි සිරසට $\pi/3$ කෝණයකින් ආනතව තිරස් වෘත්තයක් සළකුණු කරයි.
  - i) OP හා PQ තන්තුවල ආතති සොයන්න.
  - ii) P හි වේගය $\sqrt{6ag}$ බව පෙන්වන්න.
- 13) පුතාස්ථ සැහැල්ලු, ස්වභාවික දිග 2l වන පුතාස්ථතා මාපාංකය 2mg වන තන්තුවක දෙකෙළවර සුමට තලය මත 4l දුරින් වන අචල P,Q ලක්ෂා දෙකකට සවිකර ඇත. තන්තුවේ මධා ලක්ෂාය P දෙ R ලෙනුව ගමන R ස්කන්ධය ඇති R අංශුව සවිකර ඇත. R අංශුව R සිට R අංශුව R වන R අංශුව R අංශු

ලක්ෂායේදී මුදා හරිනු ලැබේ.

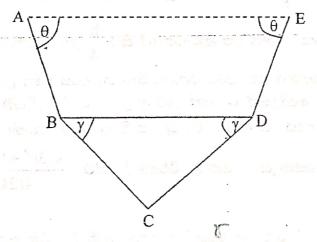
ho දෙනට ලක්ෂය O සිට O දුරින් O O කිට O සිට O දක්වා එලිතය සරල අනුවර්තී බව පෙන්වා එහි කේන්දු ලක්ෂාය හා විස්ථාරය සොයන්න. O හි දී පුවේගය සොයන්න.

M සිට නැවත O දෙසට චලිතය සරල අනුවර්තී බව පෙන්වා එහි කේන්දු ලක්ෂාය හා විස්ථාරය සොයන්න.

අංශුවේ ආවර්ත කාලය
$$4\sqrt{\frac{1}{g}}\left[\frac{1}{\sqrt{2}}\tan^{-1}\left(\frac{3}{4}\right)+\frac{1}{2}\tan^{-1}\left(\frac{2\sqrt{2}}{3}\right)\right]$$
 බව පෙන්වන්න.

a, b ජනත මෙදිනිග මේ.

- ii) $\underline{a}$ හා $\underline{b}$ අතර කෝණය θ වේ නම් $\cos\frac{\theta}{2} = \frac{1}{2}|\underline{a} + \underline{b}|$ බව පෙන්වන්න.
- b) ABCD යනු AB පාදය දිග 2a m වූ BC පාදය දිග a m වූ සෘජුකෝණාසුයකි. තිව්ටත් 3P, P, P, P බල පිළිවෙලින් AB, BC, DC හා AD ඔස්සේද $2\sqrt{2}$ P බලය AC ඔස්සේද කියා කරයි. පද්ධතියේ සම්පුයුක්තයේ විශාලත්වය, දිශාව හා සම්පුයුක්ත කියා රේඛාව AB හමුවන ලක්ෂාය සොයන්න. කලයේ පිහිටි ADC දිශාවට සොමු වූ 2Pa Nm විශාලත්වයක් ඇති යුග්මයක්ද, Q බලයක් ද පද්ධතියට යොදනු ලැබූ විට පද්ධතිය සමතුලින වේ නම් Q බලයේ විශාලත්වයත්, දිශාවත් එහි
- (15) a) එක එකක් (15) බරුති හා සම දිගැනි ඒකාකාර දඬු හතරක් (15) හා (15) හිදී සුමටව සන්ධි කර, (15) හා (15) හිදී එකම තිරස් මට්ටමකින් සැකිල්ල සුමටව අසව් කර ඇත. (15) හා (15) දඬු තිරසට (15) ද හා (15) හා (15) වේද එක්ම තිරසට (15) ද අානතව ඇත. (15) හා (15) ලුහු අවිතනා තන්තුවක් මගින් සම්බන්ධ කර රූපයේ පරිදි එල්ලා ඇත.

i) C සන්ධියේ පුතිකිුයාවේ සංරචක W හා 🕽 ඇසුරෙන් සොයන්න.

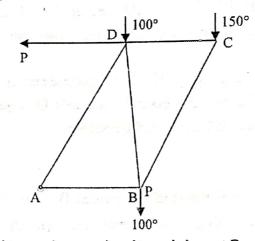
කිුිිිියා රේඛාවට A ලක්ෂායේ සිට ඇති දුරත් සොයන්න.

- ii) A සන්ධියේ පුතිකිුයාවේ සංරචක W හා hoඇසුරෙන් සොයන්න.
- iii) තන්තුව තදව පැවතීමට $tany > \frac{1}{3} tan\theta$ විය යුතු බව පෙන්වන්න.

b) සැහැල්ලු සුමට දඬු 5න් යුත් රාමු සැකිල්ල රූපයේ දක්වේ. එය A අවල ලක්ෂායකට සුමටව සන්ධි කර ඇත. රාමු සැකිල්ල A අවල ලක්ෂායකට සුමටව සන්ධිකර ඇති අතර, D හි දී P තිරස් බලයක් යොදමින්ද, B, C හා D හි දී පිළිවෙලින් සිරස්ව 100%, 150%, 100 N බල යොදමින් සැකිල්ල සමතුලිතව සිරස් තලයක පවතී. AB හා DC දඬු තිරස් හා BD සිරස්ව පිහිටයි. AD හා BC දඬු

AB ට $\frac{\pi}{4}$ කෝණයෙන් ආනත වේ.

- i) P බලයේ විශාලත්වය සොයන්න.
- ii) A හි පුතිකිුයාවේ විශාලත්වය හා දිශාව සොයන්න.
- iii) එක් එක් දඬුවල පුතාහබල සොයා ඒවා ආතතිද / තෙරපුම් ද යන්න දක්වන්න.

16) අරය r වූ ඒකාකාර ඝන අර්ධ ගෝලයක ස්කන්ධ කේන්දුය, එහි සමමිතික අක්ෂය මත අර්ධගෝලයේ ආධාරකයේ සිට $\frac{3r}{8}$ බව හා උස h වූ ඒකාකාර ඝන සෘජු වෘත්තාකාර කේතුවක ස්කන්ධ කේන්දුය, එහි සමමිතික අක්ෂය මත ආධාරකයේ සිට $\frac{h}{4}$ දුරකින් පිහිටන බව පෙන්වන්න.

කීඩා භාණ්ඩයක් අරය r වූ ඒකාකාර සන අර්ධ ගෝලයකින් හා අරය r හා උස h වූ ඒකාකාර සන කේතුවකින් සමන්විතය. අර්ධ ගෝලයේ හා කේතුවේ තල දාරයන් මැලියම් යොදා එකට අලවා තිබේ. අර්ධ ගෝලය සැදි දුවායේ සනත්වය, කේතුව සැදි දුවායේ සනත්වය මෙන් k ගුණයකි. $k(3r^2+8rh)+3h^2$ නිහිටන

කීුඩා භාණ්ඩයේ ගුරුත්ව කේන්දුය. කේතු ශීර්ෂයේ සිට $rac{k(3r^2+8rh)+3h^2}{4(2kr+h)}$ දුරින් බව

පෙන්වන්න.

- i) කීඩා භාණ්ඩය පොදු දාරයේ වූ ලක්ෂායකින් එල්ලා ඇති විට එහි අක්ෂය ${f G}$ ව් සිරසට ${f heta}$ කෝණයකින් ආනත නම් heta සොයන්න.
- h=2r නම් කීඩා භාණ්ඩය, එහි අර්ධ ගෝලයේ වකු පෘෂ්ඨය සුමට තිරස් තලයක ස්පර්ශ වන සේ තැබිය හැකි නී වී $\ll K$ හි අගය සොයන්න.

- (17) a) A, B, C මල් ඉති තුනක පිළිවෙලින් පිපුණු මල් 3, 2, 2 බැගින් ද පරවූ මල් 2, 1, 2 බැගින් ද ඇත. මල් කැඩීමට ගිය දරුවකු සසම්භාවීව මල් ඉත්තක් තෝරා එම ඉත්තෙන් මලක් කඩා ගත්තේ නම්
  - i) කැඩූ මල පරවූ එකක් වීමේ,
  - m ii) කැඩූ මල පරවූ එකක් නම් එය m A ඉත්තෙන් වීමේ සම්භාවිතාවය සොයන්න.
  - b) මිනිසුන් 50 දෙනෙකුගේ බර පිළිබඳ සංඛානත වාහප්තියක් පහත වගුවේ දක්වේ.

බර (kg ₎	30 – 35	35 – 40	40 – 45	45 – 50	50 – 55	55 – 60
සංඛාහනය	6	o _{ti} • 13	14	4	3	10

මාතය, මධානය සහ සම්මත අපගමනය සොයන්න.

පසුව 55-60 පන්ති පුාන්තරයේ සිටින පිරිසක් බර අඩුකර ගැනීම සිදුවිය. එම නිසා 55-60 බර පන්තියේ සංඛානතය 10 සිට 4 දක්වා අඩුවන අතර 45-50 බර පන්තියේ සංඛානතය 4 සිට 10 දක්වා වැඩිවේ. නව සංඛානත වනප්තියේ මධානනා මාතය සහ සම්මත අපගමනය සොයන්න.